

Тема 2. Кримінальний процесуальний закон

Ключові терміни та поняття до теми:

Кримінально-процесуальний закон; джерела кримінально-процесуального закону України; кримінально-процесуальна норма; гіпотеза, диспозиція і санкція кримінально-процесуальної норми; тлумачення кримінального процесуального закону, дія кримінального процесуального закону у просторі, часі та за колом осіб.

Семинарське заняття 2

1. Поняття, сутність і значення кримінально-процесуального закону.
2. Джерела кримінально-процесуального закону.
3. Поняття, види та структура кримінально-процесуальних норм.
4. Дія кримінального процесуального закону.

Розв'язати задачі:

Під час самостійної підготовки студенти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Під час кримінального провадження слідчий при складанні одного з документів зробив посилання на норму Конституції України, положення постанови Пленуму Верховного Суду України та пункт наказу Генерального прокурора України.

Прокурор вказав слідчому на недопустимість посилань у кримінально-процесуальних документах на будь-які інші, окрім Кримінального процесуального кодексу України, закони та підзаконні нормативні акти, а також рішення вищих судових органів, оскільки вони не є джерелами кримінально-процесуального права.

Оцініть дії слідчого та роз'яснення прокурора.

2. На французькому танкері, що знаходився в порту України, відбулася бійка, під час якої одній із її учасників було нанесено тяжке ножове поранення. Капітан танкера, керівництву порту за жодної інформації, пов'язаної з цією подією не повідомив.

Оцініть ситуацію, враховуючи правила дії кримінального процесуального закону в просторі.

3. Казаков і Савченко вчинили вбивство з метою пограбування в Полтаві. Заволодівши грошима та особистими речами, труп закопали в лісі. Під час проведення оперативно-розшукових заходів Казаков і Савченко були затримані в Мінську. Слідчий з Полтави прибув до Мінську для провадження невідкладних слідчих дій.

Яким кримінальним процесуальним законом повинен керуватися слідчий при провадженні слідчих дій у Москві?

4. Перебуваючи на курорті Болгарії, Сазонов на ґрунті ревнощів посварився з дружиною. Після посадки на літак в аеропорту Софії Сазонов почав вимагати від дружини пояснень з приводу її відсутності в готелі в день від'їзду. Під час польоту, після того як дружина відмовилася відповідати, Сазонов вдарив її ножом в обличчя. Літак здійснив посадку в Києві. Родина Сазонових проживає в Мінську.

За правилами кримінального процесуального закону якої держави необхідно розслідувати цей злочин?

Питання для самоконтролю:

1. Поняття кримінального процесуального закону.
2. Система джерел кримінально-процесуального закону.
3. Структура кримінально-процесуальних норм.
4. Види кримінально-процесуальних норм.
5. Структура Кримінального процесуального кодексу України.
6. Дія кримінального процесуального закону у часі.
7. Дія кримінального процесуального закону у просторі.
8. Дія кримінального процесуального закону щодо осіб.
9. Тлумачення кримінально-процесуальних норм.
10. Значення міжнародних нормативно-правових актів для кримінального процесу України.

Теми рефератів, доповідей:

1. Напрями удосконалення кримінально-процесуального законодавства щодо процесуальної діяльності органів досудового розслідування.
2. Шляхи удосконалення кримінально-процесуального законодавства щодо процесуальної діяльності органів судової влади.
3. Тлумачення кримінального процесуального закону.
4. Судовий прецедент як джерело кримінально-процесуального права в окремих державах (на прикладі Англії, Австралії, США, Канади).

Завдання для самостійної роботи:

Охарактеризуйте правила чинності кримінального процесуального закону у просторі, часі та за колом осіб за запропонованою схемою:

КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ ЗАКОН					
У просторі		У часі		За колом осіб	
Пра вило	Ви нятки	Пра вило	Виня тки	Пра вило	Винятк и